

М.Оспанов атындағы Батыс Қазақстан Мемлекеттік Медициналық университет

Факультет: Жалпы медицина

Кафедра: Психология және педагогика

Евгеника. Евгеника түрлері. Евгеника және қазіргі заман

Орындаған: *Көбетаева Ақнұр*

Тобы: 202 “А”

Тексерген: *Сұлтан Ж.И.*

Жоспары:

I.Кіріспе

II.Негізгі бөлім

XX-ғасырдағы евгеника қарастырған бағыттары.

Евгеника тарихы.

Қазіргі таңдағы евгеника.

III.Қорытынды

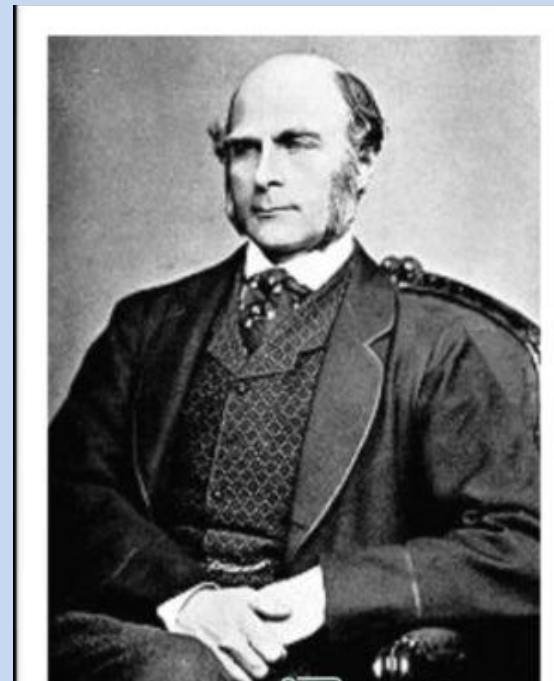
IV.Пайдаланылған әдебиеттер

ЕВГЕНИКА ҰҒЫМЫ

Евгеника (греч. eugenes – жақсы тек) – адамның қаламайтын биологиялық сипаттамаларын шеттетуге және оны жақсарту ұсынылатын әдіс туралы ғылым пайда болды.

ЕВГЕНИКА ҰҒЫМЫ

Евгениканың негізгі принциптерін Ч. Дарвиннің немере ағасы ағылшын антропологы Ф. Гальтон қалады. Барлық әсер етулерді анықтау міндеті, соның көмегімен адамның биологиялық негізі, оларға әсер ететін негізгі бағыттарды өңдеу қойылды. Өйткені евгеника шоғырландыру (әлеуметтік-биологиялық) сипатындағы пән болып қалыптаса отырып, биологиялық зерттеулердің дәстүрлі ортасынан шығу ұсынылды.

XX-ҒАСЫРДАҒЫ ЕВГЕНИКА ҚАРАСТЫРҒАН БАҒЫТТАРЫ

Аборт

Стерилизация

Білім

**Психологиялы
қ көмек**

Эмиграция

Евгеника тарихы

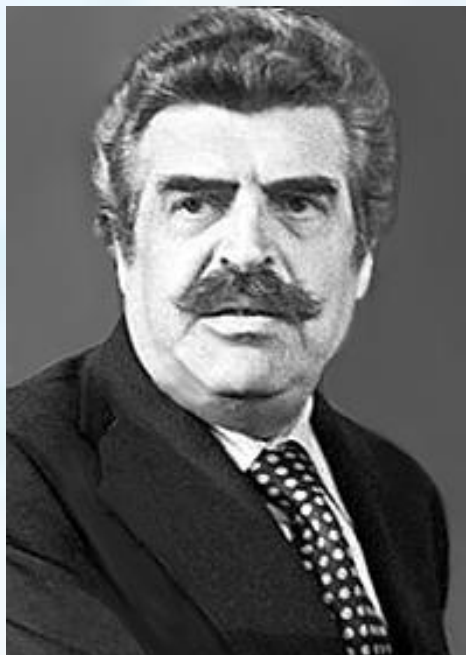
XX ғ. 20-30 жылдарында евгеника туралы қазіргі замандағы түсінік дамыды: бір жағынан, тиісті зерттеулер нәсілдік (фашистік) теория негіздеу әрекетіне әкелді, ал басқаша, адамның табиғи қасиеттерін "жақсартуға" бағыт-талған ғылыми тұжырымдамаларды жасауға мүмкіндік туғызды. Бұл тұжырым-дамалар интеллект, талант және т.б. сияқты іргелі әлеуметтік мәдени түсініктердің негізін қалауға ұмтылған генетикалық мектеп шеңберінде (Н.К. Кольцов, Ю.А. Филипченко және т.б.) өнімді түрде дамыды.

30-40-жылдары "әлеуметтік этология" белсенді түрде дамыды, соның шеңберінде әлеуметтік мәдени процестер биологиялық объектілерге тән заңдылықтар жүйесі "бас салды". К. Лоренц, Н. Тинберген жануарлардың ұжымдық түрдегі мінез-құлықтарын зерттеді және олардың мінез-құлықтары мен адамның мінез-құлықтарының өзара байланысын анықтады.

Неоевгениканың өкілдері:

П.Рамсей

Ч.Френкэль

Дж.Ледерборг

П.Рамсей “Жасалып жатқан адам” атты еңбегі

Ч.Френкэль “Евгеника елесі” атты мақаласында

- зиянды тұқымдық мутацияларға қарсы күрес қажеттігін алға қойды, сонымен бірге ол адам “фенотипін” жөндеу, жасанды пробиркалық нәресте, тұқымдық бақылау калық, демографиялық қысымды азайту мәселелерін гуманизм мен этика талаптарына сай шешуді ұятайды
- биомедициналық биоэтикаға тәуелді болуын жақтап, жаңа евгеникалық жобалардың құндылықтарынан машақтамауын қолдайды. Бірақ адамдарды генетикалық жолмен модификациялау көптеген гуманитарлық және этикалық қиындықтармен кездесті.

Қазіргі таңдағы евгеника

Адам мүмкіндігін қолдан құрастыруға тырысқан АҚШ-тың генетик-ғалымдары «идеалды генотип» қалыптастыруға бар күшін салды. Әлжуаз, денсаулығы дімкәс жандарға вазэктомия операциясын жасап, дегеніне жеткісі келген америкалық идеологтардың тәжірибесіне бертінде неміс ұлтшылдары да жүгініп көрді... Оның қаншалықты нәтиже бергені, әрине, өздеріне аян.

Ал бізді мазалап отырған мәселе – Американың «идеалды генотип» қалыптастыру үшін сан мың адамды қолдан ұрықсыздандырып, ауру ұрпақтың өмір сүруіне жол бермеуге тырысқаны күні кеше емес пе еді?

Пайдаланған әдебиеттер:

1. “Введение в биоэтику” Б.Г. Юдина. М. Прогресс - Традиция, 1998
2. Интернет желісі